

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030

Verkkoaiivoriihen I vaiheen tuloskooste 15.6.2017

Fountain Park Oy
Janne Jauhiainen
Tuomo Lähdeniemi
Kalle Mäkinen
Petri Nuppunen
Anu Valtari

Laaja osallistuminen - miksi verkkoaiivoriihi?

Laaja osallistuminen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision luomiseen

- ★ Mahdollisuus osallistua ideointiin ja kommentointiin jo ennen ratkaisuehdotusten luomista
- ★ Tiivis yhteys verkossa tapahtuvan ja kasvokkaisen osallistumisen välillä
- ★ Yhdessä luotu korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tervetuloa luomaan korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota 2030!

Päivän kieli
in English

Hallituksen tavoitteena on, että Suomi on maa, jossa jokainen oppii koko ajan uutta. Hallitusohjelmassa tavoitteeksi asetetaan suomalaisen osaamis- ja koulutustason nostaminen, mikä tukee suomalaisen yhteiskunnan uudistumista ja menestyksellisen tulevaisuuden luomista.

Väestön tärkeimpänä onnellisena tulevaisuutena, joka mahdollistaa laadukkaan elämäntavan ja kansainvälisesti kilpailukykyisen suomalaisen korkeakoulujärjestelmän kehittämisen vuoteen 2030 mennessä. Työssä tarkastellaan suomalaisen korkeakoulujärjestelmän kehittämisen tarpeita ja -maaleja ja arvioitujen maiden vaikutuksia ja toteuttamiseksi laaditaan kansallinen ja kansainvälinen korkeakoulujärjestelmän muutos- sekä kansainvälinen tutkimus- ja loppuraportti pohjalta.

Väestöhön kutsumme mukaan Suomi 100 -juhlavuoden hetkessä kaikki kiinnostuneet Tervetuloa antamaan ideasi meidän tulevaisuuden korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kehittämiseksi!

Sanni Gråhn-Laasonen
Opetus- ja kulttuuriministeri

Suomi Finland 100

Aloita

Powered by Fountain Park

Verkkoaiivoriihi ja tuloskooste visiotyön materiaalina

Tähän tuloskoosteeseen on kerätty ensimmäisen verkkoaiivoriiehen tuloksia materiaaliksi jatkotyölle. Jo visiotyön käynnistysseminaarissa 17.3.2017 työstettiin eteenpäin aiivoriiehen ensimmäisinä päivinä käydyn keskustelun tuloksia. Työpajojen tuloksien pohjalta jatkettiin aiivoriiehessä keskustelua.

Tuloskoosteen aineisto sisältää laajasti osallistujien omasanaisia ideoita ja kommentteja ensimmäisestä vaiheesta. Koko keskusteluaineisto sisältää niitä tuhansia, ja koko aineistoa on käytetty laajasti sekä työpajoissa että visioelementtien kirjoittamisessa myös muilta kuin koosteessa esitellyiltä osin.

Aineistoa ja työpajojen tuloksia on dokumentoitu Opetus- ja kulttuuriministeriön sivustolle

<http://minedu.fi/korkeakoulutuksen-ja-tutkimuksen-visio-2030>

Aivoriihen I vaiheen toteutus ja tunnusluvut

Osallistuminen käytännössä

Ajattele laajasti:
Missä olemme onnistuneet, kun Suomi on vuonna 2030 kansainvälisellä huipulla korkeakoulu-opetuksessa ja -tutkimuksessa?

Arvioi:
Mikä on tulevaisuudessa tärkeintä?

Arvioinnin perustelu:
Mitä pitää muuttaa?

Mihin muihin asioihin visiota rakennettaessa pitäisi mielestäsi kiinnittää huomiota?

Aiemmissa visioissa esitettyjen vaihtoehtoisten skenaarioiden arviointi

Tavoite ja tunnusluvut

Tavoite:

Laajapohjainen ideointi korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kehittämisestä visiotyön pohjaksi

Kutsuminen:

Sähköpostitse ja verkkosivujen kautta

Osallistumiseen käytetty aika:

19 min per osallistunut

Osallistumisaika:

8.3.–30.4.2017

Osallistumiset:

2883 osallistumista

Osallistujien taustatietoja

Nykyinen organisaatio

Yliopisto	1017
Ammattikorkeakoulu	1431
Tutkimuslaitos	31
Muu julkinen sektori	147
Elinkeinoelämä	85
Työmarkkinajärjestö	44
Muu sidosryhmä	127

Asuinpaikka

Suurmetropolialue	991
Lounaisrannikko	394
Väli-Suomi	373
Pohjanmaa	290
Pohjois-Suomi	350
Itä-Suomi	425
Muu Euroopan maa kuin Suomi	36
Euroopan ulkopuolinen maa	19

Nykyinen rooli

Korkeakoulun johto (rehtoraatti, hallitus)	85
Korkeakouluyksikön johto (tdk- tai laitostaso, palveluyksikkö)	223
Professori	113
Yliopettaja	115
Muu opetus- ja tki-henkilöstö	615
Muu korkeakoulun henkilöstö	251
Opiskelija	900
Yrityksen/ järjestön/ tutkimuslaitoksen/ julkishallinnon organisaation johto	103
Asiantuntija	379
Joku muu	98

Sukupuoleni

Nainen	1668
Mies	1093
En halua ilmoittaa	122

Päätulokset

Missä olemme onnistuneet, kun Suomi on vuonna 2030 kansainvälisellä huipulla korkeakouluopetuksessa ja -tutkimuksessa? Mikä on tärkeintä?

- Näytteitä keskustelun päällimmäisistä havainnoista eri osallistujaryhmien näkökulmasta
- Keskusteluaineiston teemoittelu
- Visiotyön käynnistysseminaarin työpajoissa verkkoaiivorihiaineistosta jatkotyöstettyjen teemojen arviointi
- *Suorat lainaukset dialogiaineistosta kurssiivilla*

Aivoriihen ensimmäinen vaihe tuotti koulutukseen uskovan, hieman konservatiivisen yleiskuvan

Visiotasolla laadukkaan koulutuksen varmistaminen, tasa-arvoiset mahdollisuudet osallistua saavutettavaan korkeakoulutukseen ja ajantasaisen tutkimuksen laaja hyödyntäminen yhteiskunnan hyvinvoinnin kehittämiseksi ovat keskeisiä.

Korkea sivistystaso ja osaaminen sekä luottamus tasapuolisiin mahdollisuuksiin nähtiin yhteiskunnallisina tavoitteina, jotka koulutus- ja tutkimusjärjestelmällä täytyy osaltaan toteuttaa.

Keskustelu painottui suurelta osin nähtävissä oleviin kehityskulkuihin, joissa erityisesti leikkaukset koulutuksen ja tutkimuksen resursseihin nähtiin uhkana, jota täytyy torjua. Visiotasolla monet rakenteelliset linjaukset koettiin kiertoilmauksena leikkauksille, joten suhtautuminen niihin oli varautunutta.

Uuden luominen liittyy koulutukseen ja tutkimukseen mahdollistajana

Korkeakoulujen tutkimus ja opetus mahdollistajana

- Alusta koko ympäröivän yhteiskunnan kehittymiselle
- Yksilöllisen kehittymisen ja menestyksen mahdollistajat
- Kansainvälisen kilpailun keskittyneet voittajat
- Vahvat alueellisen elinvoiman rakentajat

Opiskelijalle avoimet mahdollisuudet

... Korkeakoulutus nähdään väylänä, jonka avulla yksilön on mahdollista edetä elämässään, hankkia uusia valmiuksia, kouluttautua uudelleen ja sivistää itseään. Korkeakoulutuksesta ei hankalassa työllisyystilanteessa suinkaan leikata, vaan sen avulla yritetään saada työttömyyttä kuriin. Aikuisopiskelijoiden tukeminen, uudelleen kouluttautumiseen kannustaminen ja työnteon sekä opiskelun yhdistämisen helpottaminen on merkittävää.

Kukin korkeakoulu tuo yhteiseen osaamispooliin profiilistaan nousevaa erityisosaamista. Opiskelijat voivat koota opintonsa varsin vapaasti eri korkeakoulujen tarjonnasta. Digitalisaatio on mahdollistanut uudenlaisia oppimisen ja tutkimisen muotoja. Osaamme arvostaa myös inhimillisen kontaktin merkitystä koulutuksen toteutuksessa. Korkeakouluissamme suoritetaan vetovoimaisia opintoja online eri puolilta maailmaa hyödyntäen monimuotoisesti digitalisaation mahdollisuuksia...

Korkeakoulujen henkilöstölle mahdollisuudet kehittyä, kehittää ja verkostoitua

- ... Opettaja on tulevaisuudessa yhä enemmän oppimisen asiantuntija, joka fasilitoi ja innovoi yhdessä opiskelijoiden kanssa, kokoaa tarvittavan substanssiasiantuntijuuden yhteen, organisoi oppimisen olosuhteet, kehittää ja tutkii oppimista. Opettajalla on oltava hyvät taidot vuorovaikuttaa erilaisten ihmisten kanssa ja ymmärtää erilaista oppimista...*
- ... Opettajien koulutus ja TKI-työ pidettävä aktiivisena. Tärkeää olisi luoda malli jolla opettaja voisi työskennellä yrityksessä puoli vuotta- vuoden ilman että siitä aiheutuu rahallista ongelmaa koululle...*

Korkeakoulujen johdolle ja organisaatioille voimaa uudistamiseen

... Tahtotila, jonka kaikki voivat jakaa. Ehkä myös se, että nyt johtamista tarvitaan ja johtaminen ja päämäärien asettaminen sekä visiot on sallittuja. Mikä voi olla todellinen päämäärä, johon nyt monessa muutoksessa, yt-vähennysten ja nopeissa kehittämispaineissa oleva yliopistojen ja korkeakoulujen henkilöstö ymmärtää ja voi hyväksyä - ilman tulevaisuususkaisia ihmisiä korkeakoulut eivät muutosta tee....

Kehittyminen on jatkuvaa

... Julkisin varoin tuotettu tieto on vapaasti saatavilla ja kaikkien hyödynnettävissä, jotta jokainen voi kehittää osaamistaan elinikäisen osaamisen periaatteen mukaisesti.

Koko suomalaisen koulujärjestelmän tulee kannustaa ja opettaa yksilöitä oman osaamisensa kehittämiseen. Asenne oppimiseen syntyy ja muokkautuu jo lapsesta asti. Yksilöitä tulee tukea oppimaan oppimisessa ja innostaa itsensä kehittämiseen läpi koko elämän....

Suomi vaikuttavana globaalien haasteiden ratkaisijana

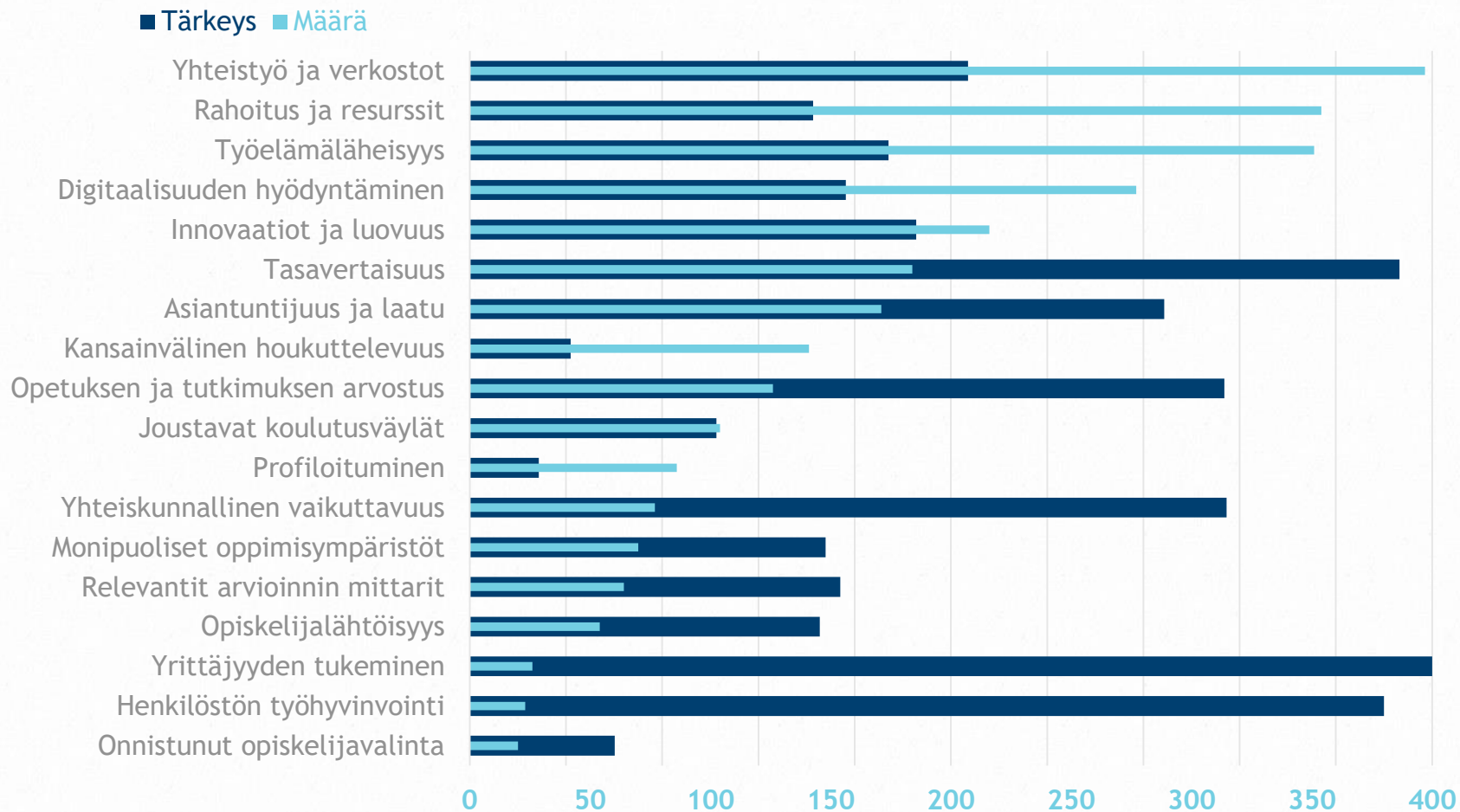
... Suomi on globaalien haasteiden ratkaisija. Olemme valinneet globaaleista haasteista ne teemat, joihin Suomella on parhaat edellytykset tuottaa ratkaisuja ja ratkaisijoita tutkimuksen ja koulutuksen kautta. Tutkimus on monitieteistä ja yliopistot profiloituneet teemoittain. Maassa 5-6 laajaa monitieteistä yliopistoa, jotka kouluttavat laaja-alaisesti tohtoreita. Sen lisäksi on yliopistoja, joilla on suppeampi, joko alueellinen tai temaattinen tehtävä. Tiedeyliopistojen ympärille on rakentunut laajoja temaattisia tietoyhteisöjä ammattikorkeista ja tutkimuslaitoksista. Näiden ympärillä on sitten yritysten, julkisten toimijoiden ja kaupunkien muodostamat ekosysteemit. Toiminta perustuu avoimeen tieteeseen ja innovaatioon...

Laaja-alainen lähestymistapa

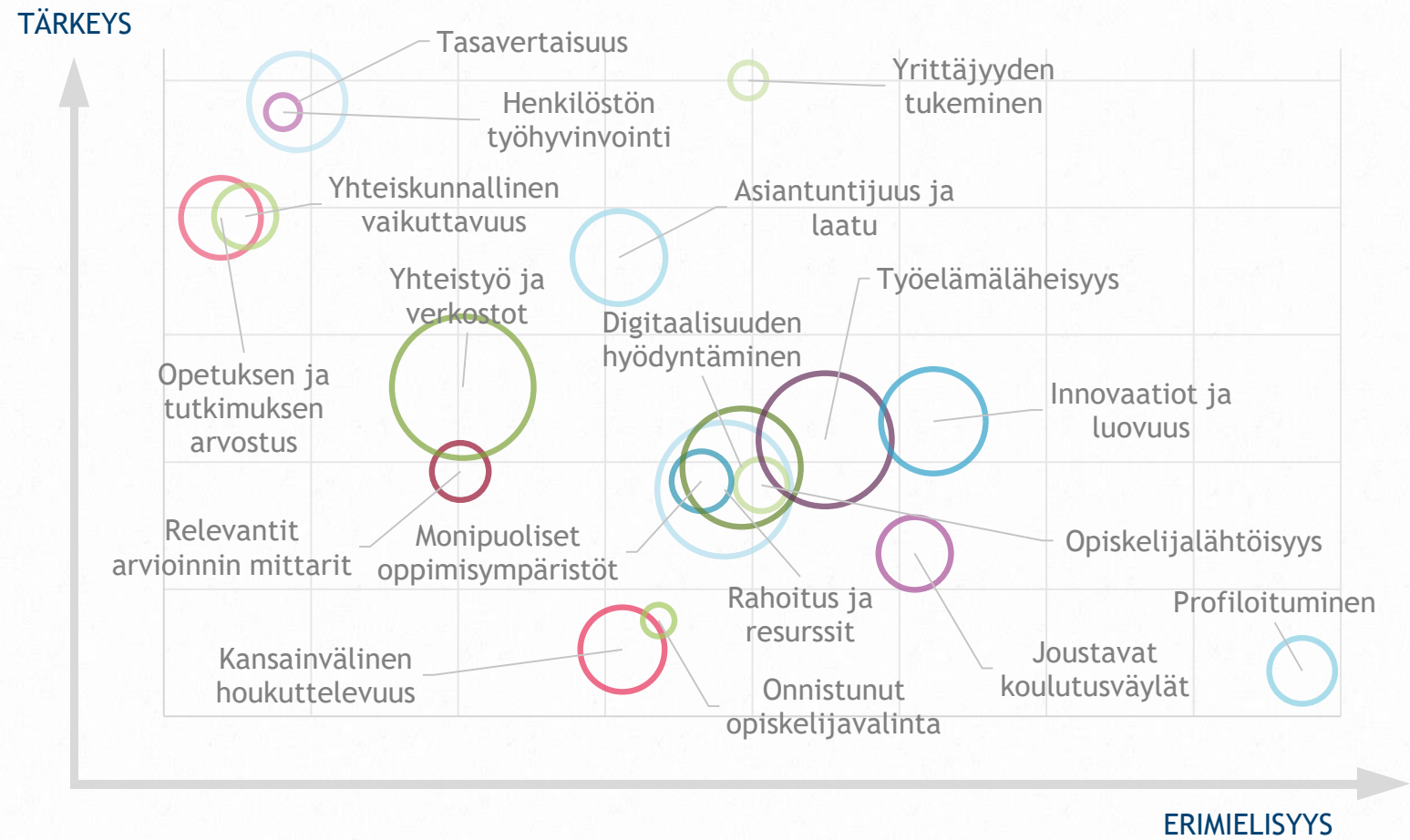
... Luovat alat, taide, elokuva ja musiikki voisivat tehdä huomattavasti enemmän yhteistyötä tieteilijöiden, tutkijoiden kanssa. Pitäisi luoda uusi renessansin henki.

Tulevaisuuden työpaikat ovat väistämättä monialaisia, emme voi tänään tietää mitä aloja 10 vuoden päästä on syntynyt, joten on mahdotonta kouluttaa suurta osaa osaajista tietylle alalle. Erilaisten ja eritaustaisten ihmisten kanssa on tärkeää pystyä tekemään yhteistyötä. Enemmän tieteiden välisiä yhteistyöprojekteja jo perustutkinto-opintojen aikana...

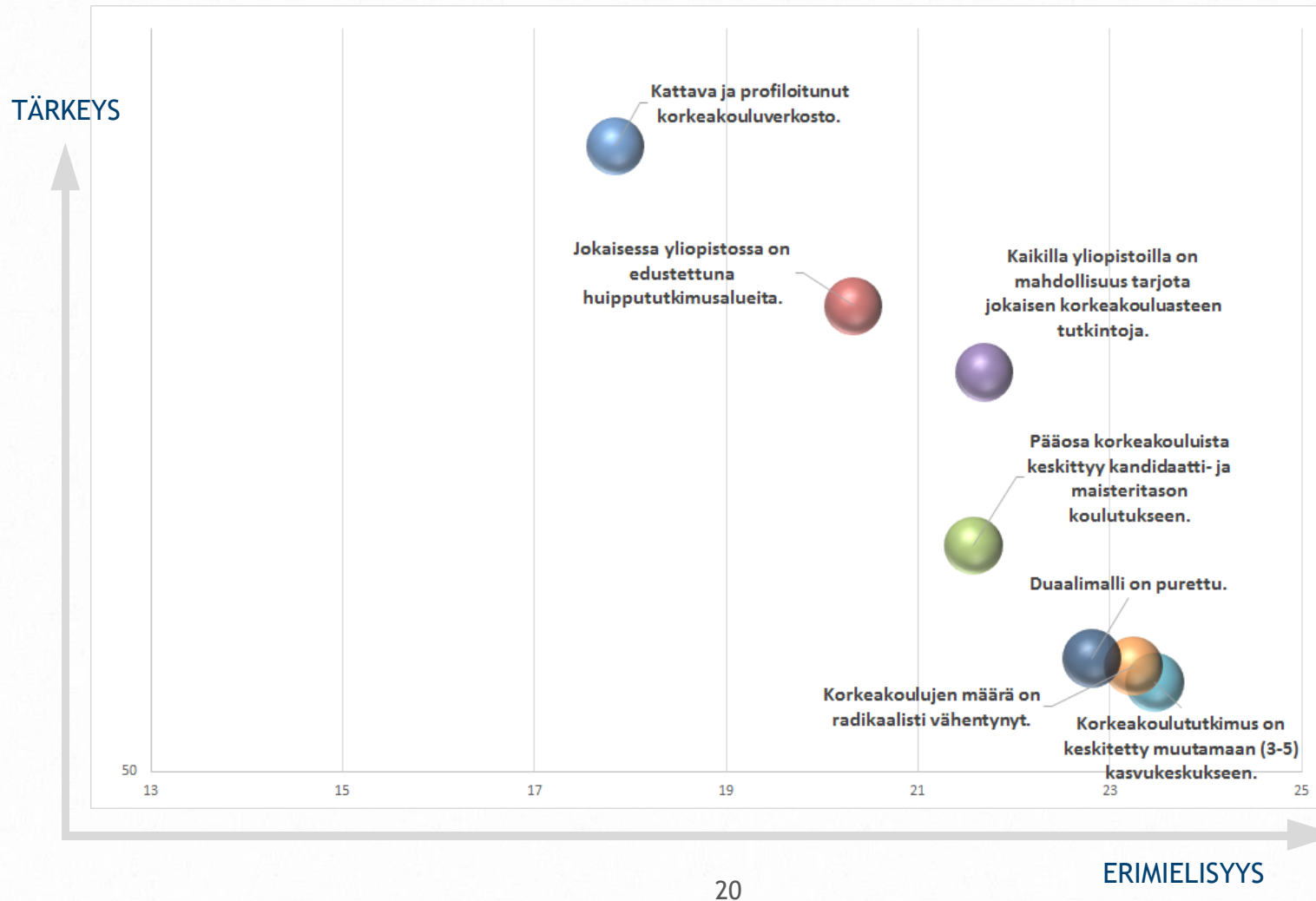
Eniten keskustelua yhteistyöstä ja rahoituksesta - tärkeintä tasavertaisuus, yrittäjyyden tukeminen ja henkilöstön hyvinvointi

Profiloituminen jakaa näkemyksiä eniten

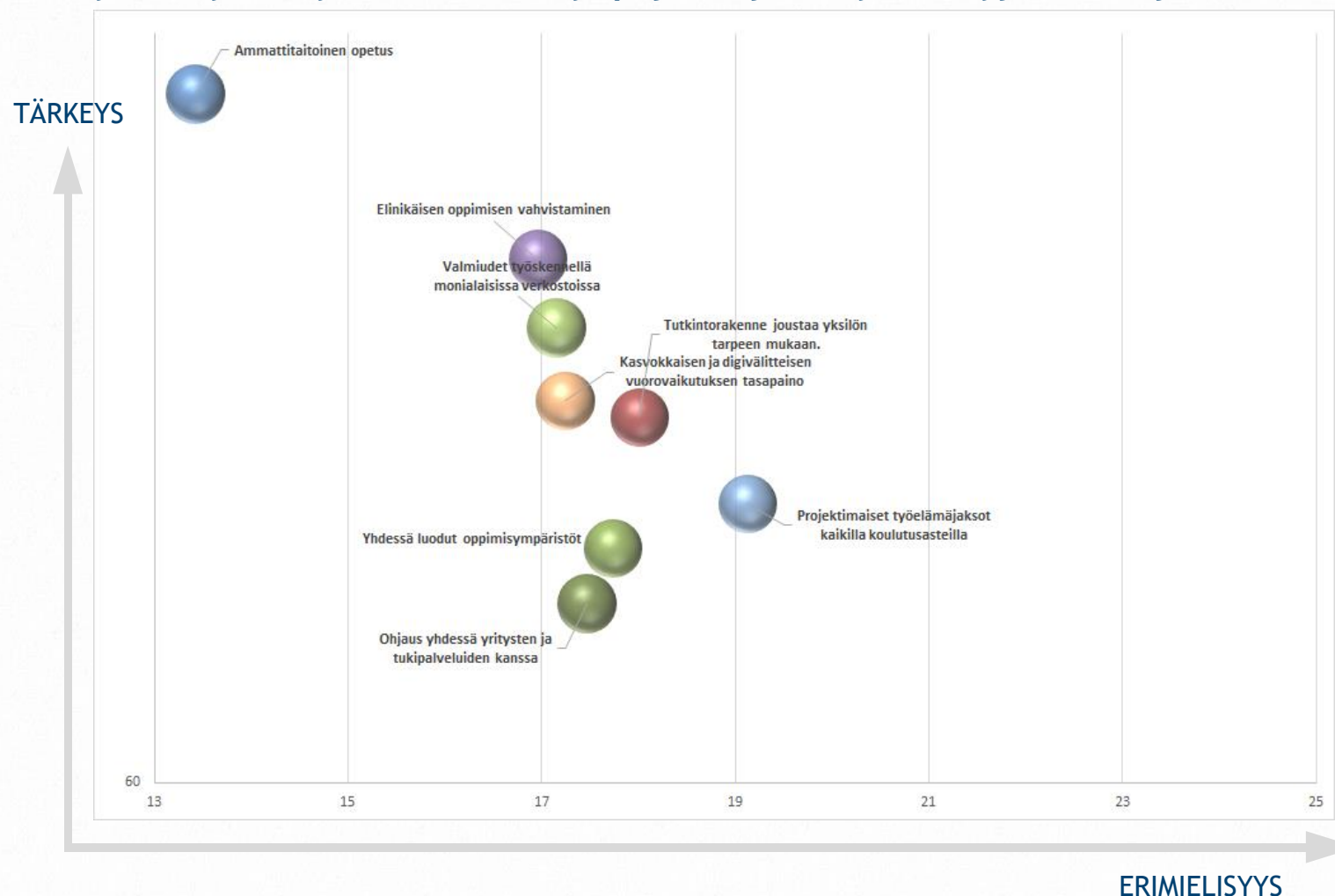

Aiemmissa visiotöissä esitetyt tavoitetilat

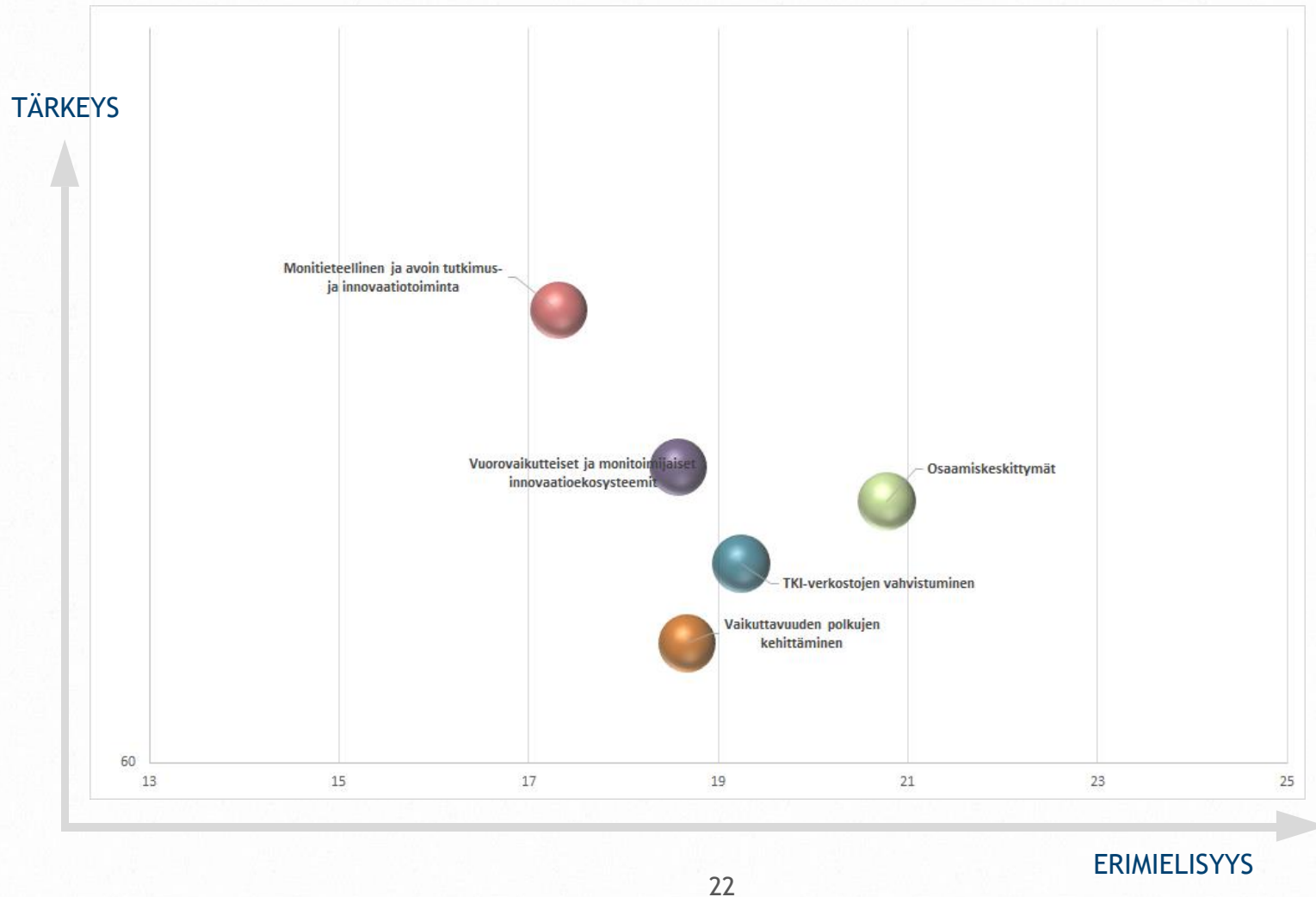
Laadukas ja ajantasainen koulutus

Visiotyön käynnistysseminaarin työpajassa jatkotyöstettyjä teemoja

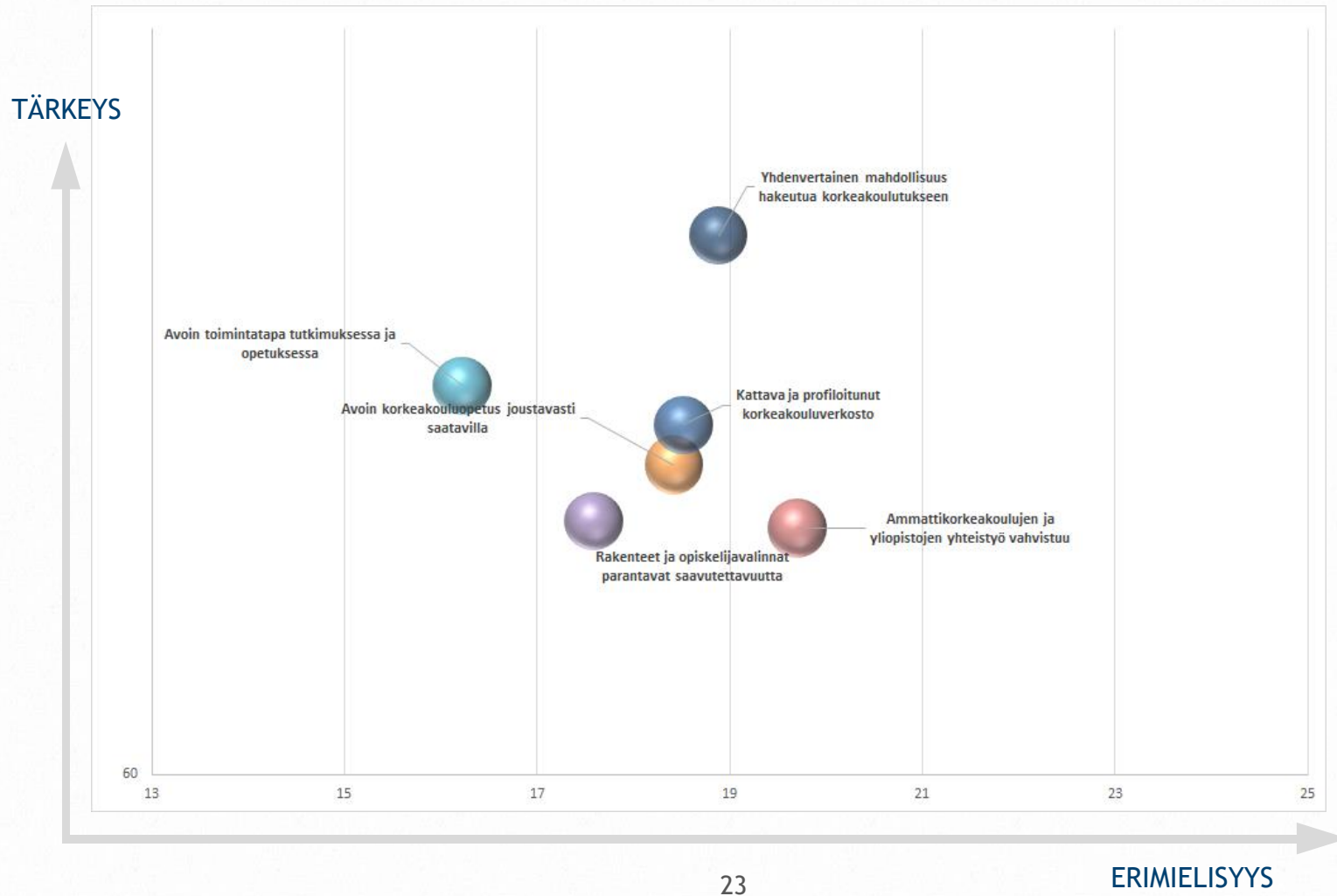
Tutkimus- ja innovaatio toiminta

Visiotyön käynnistysseminaarin työpajassa jatkotyöstettyjä teemoja

Saavutettavuus ja avoimuus

Visiotyön käynnistysseminaarin työpajassa jatkotyöstettyjä teemoja

Teemaluokat : Aivorihiaineistosta koostettuja pääteemoja

*Kursiivilla esitetyt tekstit osallistujien omasanaisia
kommentteja*

Yrittäjyyden tukeminen

- Yrittäjänä toimimista tuetaan.
- Korkeakoulupohjainen yrittäjyys on osa henkilöstön työtä.
- Sekä opiskelu että opetus on muuttunut yksilötekemisestä tiimityöksi.
- Yrittäjyys on yksi henkilökohtaisen aktiivisuuden kanavointitapa.
- Osaamisen tunnistaminen tapahtuu suhteessa tiedon soveltamiseen.
- Kaikilla korkeakouluilla on oma yrittäjyysstrategia.

Tuemme nuorten yrittäjyysopintoja sekä yrittäjänä toimimista. Oppimisympäristöt motivoivat ja kannustavat itsenäiseen ja vastuulliseen ajatteluun ja tiedonhankintaan (verkko-opinnot, etäyhteydet jne). Oppiminen ei ole koululaitoksen seinistä riippuvaista, vaan opiskella voi missä vaan, milloin vaan.

Yrittäjyyden tukeminen

Osaamisyhteiskunnan kehityksen myös on ymmärrettään että tiede ja työelämä ei ole enää kaukana toisistaan. Yliopistollisessa jatkokoulutuksessa ei enää kuule, että "me koulutamme ensisijaisesti vain tutkijoita". Osaavat ja ajattelevat opiskelijat toimivat sekä työelämän vaativissa asiantuntijatehtävissä että myös korkeakouluissa. Yrittäjyyttäkään ei enää kavahdeta, vaan se ymmärrettään henkilökohtaisen aktiivisuuden yhdeksi kanavointitavaksi. Muutoksessa on korkeakoulujen johdolla erityinen tehtävä, mutta rahoittajien ja erityisesti OKM:n tulee siihen kannustaa.

Korkeakoulujen toimintaa uudistetaan panostamalla voimakkaasti hyvään henkilöstöjohtamiseen, osaamisen johtamiseen ja verkostojen hyödyntämiseen. Henkilöstö hyödyntää osaamistaan yli organisaatorajojen sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Korkeakoulupohjainen yrittäjyys on osa henkilöstön työtä ja edesauttaa osaamisen hyödyntämistä valtakunnallisesti. Työyhteisöjen rajat ovat hämärtyneet entisestään ja työyhteisöt tarkoittavat valtaosalle henkilöstöä verkostoja, joissa osaamista kehitetään ja hyödynnetään. Korkeakoulupoliittista keskustelua ei enää leimaa oman sektorin puolustaminen, vaan koko korkeakoulusektorin yhteinen eteenpäinvieminen: nähdään Suomen etu oman korkeakoulun tai sektorin sijaan.

Kaikilla korkeakouluilla on oma yrittäjyysstrategia. Tavoitteena on synnyttää eri alojen innovatiivisia ja yrittäjähenkisiä osaajia sekä kannustaa omaehtoiseen yrittäjyyteen sekä uuden yritystoiminnan syntymiseen.

Tasavertaisuus

- Pienessä maassa kaikki kyvyt on saatava käyttöön.
- Korkeakoulutusta edeltävä koulutus tulee olla mahdollisimman laadukasta, opintoihin on päästävä joustavasti ja erilaisilla tavoilla kiinni.
- Kaikille tulee taloudellisesti antaa tasavertaiset mahdollisuudet hakea korkeakouluopintoihin.

Opiskelijoiden toimeentulosta leikkaaminen ollut virhe ja se tulisi korjata, ettei yhteiskuntaan synny entistä pahempaa "luokkakajako". Kaikista yhteiskuntaluokista tulevilla tulisi olla tasavertaiset mahdollisuudet hakea peruskoulun ja toisen asteen jälkeen korkeakouluopintoihin sekä myös pärjätä opintojen ajan talouden kannalta ajateltuna - ilman mahdottoman suurta velkataakkaa jo nuorella iällä.

Tasavertaisuus

Olemme pieni maa, jossa kaikki kyvyt on saatava 110 % käyttöön. Tämä tarkoittaa sitä, että korkeakoulutusta edeltävä koulutus on mahdollisimman laadukasta ja pystyy korjaamaan oppimisongelmat mahdollisimman alkuvaiheessa. Tämän lisäksi opintoihin pääsyn pitää olla joustavaa ja tarvitaan erilaisia tapoja päästä opintoihin kiinni, jotta eri taustoilla tulevilla on aidot mahdollisuudet.

Opintotukea pitäisi vahvistaa. Painotus opintorahan ja -lainan välillä tulee arvioida uudelleen. Itse en olisi pystynyt opiskelemaan ilman valtion korkotukemaa opintolainaa ja pientä opintorahaa. Opiskelin puolet opinnoistani työn ohessa, mikä hidasti valmistumista mutta antoi mahdollisuuden kasvaa ihmisenä. En ymmärrä nykyistä hoputusta nopeisiin opintoihin ja työelämään nopeammin, ei jalosta ihmistä eikä loppupeleissä vahvasta yhteiskuntaakaan. Yhteiskuntaa vahvistavat vahvat ihmiset, joilla on voimia. (...)

Asia joka ei yksinkertaisesti tule muuttumaan: Opiskelijat tarvitsevat rahaa opiskelua varten. Suomi on aivan liian pieni maa, jotta olisi mahdollista luottaa ulkopuolisten rahoittajien hyvántahtoisuuteen, ja tälläkin hetkellä velaksi opiskeleminen on valtavaa riskipeliä: Opiskelija ei voi täysin tietää, miten opintojen aikana käy, pääseekö työskentelemään ja miten elämä lähtee etenemään. Raskas opintovelkataakka on rasite työelämään pääselle, uhka valmistuneelle työtä hakevalle ja pahimmillaan elämän pilaava konkurssi syystä tai toisesta keskeyttäneelle opiskelijalle.

Henkilöstön työhyvinvointi

- Korkeakoulujen tulee olla inspiroivia työyhteisöjä joita uudistetaan panostamalla hyvään henkilöstöjohtamiseen, osaamisen johtamiseen ja verkostojen hyödyntämiseen.
- Hyvinvoiva työyhteisö on luovuuden edellytys. Luova ja turvallinen työyhteisö mahdollistaa uuden syntymisen.
- Tiukkoja yliopistoprofiileja tulee väljentää työn sisällön kannalta inspiroivammaksi.
- Työsuhteet tarjoavat tasa-arvoisesti näkyvyyttä jatkuviin ja pysyviin työsuhteisiin.

Korkeakoulut ovat inspiroivia työyhteisöjä: Korkeakoulujen toimintaa uudistetaan panostamalla voimakkaasti hyvään henkilöstöjohtamiseen, osaamisen johtamiseen ja verkostojen hyödyntämiseen. Henkilöstö hyödyntää osaamistaan yli organisaatorajojen sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Henkilöstön työhyvinvointi

Kaikkien tutkimusten mukaan epävarmuus tappaa luovuuden. Vain turvallisessa ympäristössä voidaan tehdä merkittäviä innovaatioita. Siksi koulutusleikkaukset ja opiskelijoiden taloudellisen tilanteen heikkeminen tuhoaa inspiraation ja lisää pelkoja.

Substanssitoimijoiden ajasta yhä suurempi osa menee sihteerinä toimimiseen. Ei inspiroi vaan turhauttaa. Tiukkojen yliopistoprofiilien vaara on se, että niistä tulee liian kahlitsevia - hyviä ideoita pitää aina voida viedä eteenpäin (yliopiston sisällä, niiden välillä ja kansainvälisesti) Yrittäjyyden ja tutkimuksen vastakkainasettelu pitää saada purettua. Kysymys on keskeisestä kilpailukykytekijästä!

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisia urapolkuja ja työhönottoa. Syrjintä, kiusaaminen ja liiallinen kollegoiden välinen kilpailu alas. Lisää resursseja huolehtia työhyvinvoinnista ja jatkuutta työsuhteisiin ja näkymä nuorille ja vanhoille siitä, että pysyviä työsuhteita yliopistoissa saa jatkossa.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

- Tutkimuksen ja koulutuksen tulee olla tiiviissä yhteydessä jotta kyky palvella yhteiskunnan kehittämistarpeita toteutuu.
- Tiivis yritys yhteistyö on vaikuttavuuden kannalta keskeistä ja vie tuoreimman tutkimustiedon liike-elämän käyttöön.
- Opiskelijat välittävät tutkimustiedon yhteiskunnan käyttöön: Oman alan tutkimusprojektit tulee perehdyttää opiskelijoille opintojen alussa.

*Tutkimuksen ja opetuksen tiivis yhteys
Tutkimustieto välittyy yhteiskuntaan. Uuteen tutkimustietoon perustuva opetus uudistuu jatkuvasti*

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yritysyhteistyö on tärkeää tutkimuksen ja opetuksen kannalta. Tiiviillä yhteistyöllä tuorein tutkimustieto on liike-elämän käytettävissä ja hyödynnettävissä ja ajantasaista opetusta saaneilla opiskelijoilla on hyvät valmiudet jatkaa urallaan.

Tutkimustieto välittyy yhteiskuntaan mm. opiskelijoiden kautta, joten heidät on tutustutettava oman alansa tutkimusprojekteihin opintojen alusta lähtien. Tämä on otettava huomioon opetuksen käytännön suunnittelussa.

Korkeakoulutettujen perusominaisuus on osata soveltaa tutkittua tietoa käytäntöön. Korkeakoulujen ja korkeakouluista valmistuneiden tulee olla edelläkävijöitä. Ilman syvällistä tutkimuksen ja koulutuksen yhteyttä korkeakoulujen kyky palvella yhteiskunnan kehittämistarpeita ei täysin voi toteutua.

Opetuksen ja tutkimuksen arvostus

- Tieteentekijöiden kykyä tuoda tuloksia kiinnostavasti ja puhuttelevasti julkisuuteen kehitetään.
- Yksittäisten tutkijoiden tuloksien sijaan kannustetaan keskustelua monimutkaisista ilmiöistä usean eri alan tutkijoiden kesken.
- Päätäjät hyödyntävät tutkittua tietoa päätöksenteossa.
- Tutkittu tieto tuodaan paremmin ihmisten arkielämään kehittämällä uusia tapoja esittää akateemista tietoa.

Opetusta ja tutkimusta arvostetaan Suomessa: On vaikea olla kansainvälisellä huipulla, jos "kaiken maailman dosentteja" ei kuunnella tai ylipäänsä tutkimustuloksista vähät välitetään politiikan tekemisessä. Mutu-viestinnän lisääntyminen on huolestuttava piirre, varsinkin kun se tulee korkealta. Jos Suomi ei arvosta osaamistaan, ei sitä arvosta kukaan muukaan.

Opetuksen ja tutkimuksen arvostus

Tieteellisen tiedon merkityksen valtakunnallisessa viestinnässä ja päätöksenteossa pitäisi kasvaa. Tutkijat ovat pääsääntöisesti mielissään siitä, että heidän tuloksistaan ja kokemuksistaan kysellään ja viestitään. Tätä mahdollisuutta pitäisi käyttää enemmän. Yksittäisten tutkijoiden tuloksia ei tarvitsisi esittää absoluuttisena totuutena, vaan olisi hedelmällistä saada aikaan monipuolista keskustelua monimutkaisista ilmiöistä esim. usean eri alan tutkijoiden kesken.

Kyse on myös tieteentekijöiden kyvystä tuoda tuloksiaan kiinnostavasti ja puhuttelevasti julkisuuteen. Viisastelevia päivystäviä dosentteja mm. elinkeinoelämässä taidetaan vierastaa, vaikka monesti tutkijoilla voisi olla annettavaa hyvnkin konkreettisissa yrityskehitystehtävissä (vaikka antropologeilla laitteiden tai palvelujen käytöstä eri kulttuureissa). Voitaisiinko kehittää malleja, joilla tutkijoiden esittämiä lupaavia ideoita kokeiltaisiin käytännössä, rajoitetulla pilotilla, simulaatiolla tms.? Tällaisille jokin julkinen tukimekanismi ja siemenraha.

... perinteisestä akateemisesta tekstistä pitäisi siirtyä toisenlaiseen monilukutaitoa vaativaan esitystapaan pelkäämättä, että muutos heikentää tutkimustuloksia tai tekstin/ tutkimuksen arvoa. Suomi voisi hyvin olla edelläkävijä tieteellisen tekstin monimedioitumisessa - meillä on siihen täydet mahdollisuudet tasokkaan opettajankoulutuksen ja peruskoulun pohjalta.

Asiantuntijuus ja laatu

- Opettajat osallistuvat tutkimusprojekteihin ja heillä on viimeisin tutkimustieto opetuksessaan.
- Opiskelijat ovat mukana tutkimusprojekteissa.
- Korkeakouluille laaditaan opetuksen laatupolitiikka.
- Korkeakoulujen rahoitus on turvattava mikäli halutaan antaa tuleville tutkijoille laadukasta koulutusta.
- Opetus huomioidaan palkitsemisjärjestelmissä tasavertaisena tutkimuksen rinnalla.
- Opetuksen johtamiseen osallistuvilta ja paljon opettavilta edellytetään pedagogista osaamista.
- Henkilöstöllä mahdollisuus keskittyä pysyvästi tai tilapäisesti joko opetukseen tai tutkimukseen.

Opiskelijat saavat laadukasta ja ajantasaista opetusta koska opettajilla on aikaa osallistua tutkimukseen ja pitää itsensä ajantasalla ja opettaa uusinta tietoa. Opiskelijat ovat mukana tutkimusprojekteissa.

Asiantuntijuus ja laatu

Korkeakouluilla pitää olla laatupolitiikka liittyen opetukseen, ja sitä pitää toteuttaa kaikilla tasoilla. Opetus ei saa olla yksittäisen opettajan yksityisasia, vaan opetussuunnitelman tulee olla kokonaisuus.

Jos halutaan laadukasta tutkimusta on luonnollisesti annettava tuleville tutkijoille laadukasta koulutusta. On turvattava korkeakoulujen rahoitus.

Opetus nostetaan arvostuksessa tutkimuksen rinnalle huomioimalla se tasavertaisessa esim. palkitsemisjärjestelmissä. Erityisesti opetuksen johtamiseen osallistuvilta ja paljon opettavilta edellytetään pedagogista osaamista. Ihmisille annetaan halutessaan mahdollisuus keskittyä pysyvästi tai tilapäisesti joko opetukseen tai tutkimukseen. Opetusta toteutetaan yhteisöllisesti ja opetuksen ja tutkimuksen yhteyttä lisätään mm. siten, että samassa tiimissä voi toimia molempiin keskittyneitä ihmisiä.

Yhteistyö ja verkostot

- Verkostoitumiseen kannustetaan heti opintojen alussa.
- Opettajat auttavat tunnistamaan hyödylliset verkostot.
- Lyhyitä verkostoitumista edistäviä työharjoitteluja luodaan peruskouluun ja lukioon.

Verkostoituminen ymmärretään tärkeäksi ammatillisen kehittymisen kannalta ja siihen kannustetaan heti opintojen alussa. Verkostoitumisen hyödyt tulevat esille vain, mikäli verkostoitujat ovat sisäistäneet avoimen vuorovaikutuksen ja ottavat oppia toisiltaan. Verkostoitumalla oma ammatillinen osaaminen laajenee.

Yhteistyö ja verkostot

Nykyisessä työelämässä haetaan yhä enemmän "hyviä tyyppejä", ei niinkään "parhaita osajia". Verkostoituminen ja sosiaaliset taidot ovat avainasemassa työllistymisessä, ja siihen on hyvä oppia koko koulutuksen ajan. Verkostoitumalla niin yksilö kuin yritys tai yhteisö voi saada käyttöönsä parhaimman ja uusimman tiedon, jolloin jokainen voi keskittyä siihen missä on oikeasti hyvä.

Mikä tahansa verkostoituminen ei kuitenkaan ole hyödyllistä: pitäisi osata tunnistaa ne verkostot, jotka auttavat kehittymään paremmaksi omassa osaamisessa tai joille itsestä on hyötyä: mitä ovat ne käytännön yhteisöt, asiantuntijaryhmät, konferenssit, organisaatiot, julkaisut, joita kannattaa tämän alan ihmisenä ja asiantuntijaksi oppijana seurata. Siihen tarvitaan lehtoreita.

Innovaatiot syntyvät entistä useammin monitieteisissä verkostoissa joissa eri aloilta tulevat ihmiset tapaavat toisiaan luontevasti ja ei-organisoidusti.

Enemmän lyhyempiä työharjoitteluita etenkin peruskouluun ja lukioon

Innovaatiot ja luovuus

- Toimintakulttuuri ja opetus kannustaa ja kohdistuu kriittisen luovan ajattelun luomiseen.
- Opettajille kehitetään asiantuntijuutta ohjata oppijoita itse ratkaisemaan ongelmia.
- Tutkimuksen rahoituksessa tulee panostaa myös perustutkimukseen, joka paljastaa odottamattomia kehityskohteita.

Uusien ideoiden hyödyntäminen edellyttää kulttuuria, jossa saa erehtyä ja tehdä virheitä - ne nähdään oppimiskokemuksina ja kehitysvaiheina. Keskinäinen yhteistyö ja kannustaminen keskeneräisissä ideoissa avaa uusia ovia ja vaikuttaa työskentelyilmapiiriin positiivisesti.

Innovaatiot ja luovuus

Opetuksen on kohdistuttava kriittisen luovan ajattelun luomiseen, sillä vain kehittämällä tällaista ajattelutapaa voidaan taata, että saadaan esille opiskelijoiden oma potentiaali ja potentiaali muuttaa maailmaa. Tämä tarkoittaa myös sitä, ettei opetus voi kohdentua pelkästään olemassaolevan työelämän tarpeisiin, mikä tarkoittaisi mekaanisten taitojen korostamista, eikä valmentaisi opiskelijoita jatkuvaan yhteiskunnalliseen ja työelämän muutokseen. Opetuksen on voitava katsoa tulevaisuuteen, ei nykyisyyteen tai menneisyyteen.

Kriittiseen luovaan ajatteluun päästään, kun unohdetaan vanhanaikaiset pedagogiset ratkaisut ja siirrytään jokaisella kouluasteella ongelmanratkaisuun ja kokeilukulttuuriin. Opettajien asiantuntijuus on enemmänkin asiantuntijuutta ohjata oppijoita itse ratkaisemaan ongelmia. Eli
OPETTAJAKOULUTUKSEN ON MUUTUTTAVA

Tutkimuksen rahoituksessa tulee panostaa myös perustutkimukseen, eikä vain suoria innovaatioita tavoittelevaan ja ulkoapäin asetettuja tavoitteita suorittavaan tutkimukseen. Perustutkimus paljastaa odottamattomia kehityskohteita, joista todellinen muutos syntyy. Tutkimuksen pitkäjänteisyys on tunnistettava nykyistä paremmin ja rahoitusta on tuettava tätä, etteivät tutkimusprojektit hajoa jatkuvaan rahoitushakuihin vaan voisivat keskittyä tulosten tekemiseen.

Työelämäläheisyys

- Kaikissa yliopistoissa opetetaan yritystoiminnan perusteita.
- Luodaan yliopistojen, tutkimuslaitosten, ammattikorkeakoulujen ja yritysten muodostamia tietoyhteisöjä joissa korkeakoulut ja yritykset hakevat yhteisesti ratkaisuja ongelmiin.
- Organisaatioita varten luodaan organisaatioiden rahoittama kurssi jossa organisaatioiden ongelmia ratkotaan.
- Valtio tukee palkkakustannuksilla yrityksissä tehtäviä opinnäytetöitä.
- Projektitoimintaa opetetaan yritysten aidoilla toimeksiannoilla.

Korkeakoulut tekevät vielä laajemmin yhteistyötä yrity maailman kanssa. Esimerkiksi opinnäytetöiden tekeminen yritysten kanssa yleistyy myös muilla kuin teknillisillä ja kaupallisilla aloilla, koska valtio tulee vastaan esimerkiksi palkkakustannuksissa. Lisäksi kaikissa yliopistoissa opetetaan yritystoiminnan perusteita vähintään vapaaehtoisena ja korkeakoulut tukevat nykyistä selkeämmin spin-off-toimintaa.

Työelämäläheisyys

Yliopistojen, tutkimuslaitosten, amkien ja yritysten muodostamissa tietoyhteisöissä korkeakoulut ja yritykset hakevat yhteisesti ratkaisuja ongelmiin. Tällainen tiedon yhteisluominen edistää yritysten toimintaa, synnyttää uutta yritystoimintaa sekä vahvistaa tutkijoiden ja opiskelijoiden yrittäjyyttä ja yrittäjämäistä toimintatapaa.

Organisaatioita varten voisi luoda case-kurssi järjestelmän jossa organisaatioiden ongelmia ratkotaan kurssityyppisesti ja organisaatiot maksaisivat tästä kouluille. Näin yhdistetään kouluissa oleva resurssi joiden teoreettinen osaaminen on korkealla tasolla ja yritysmaailman ongelmat jotka kaipaavat ratkaisua.

Projektitoimintaa opetetaan yritysten aidoilla toimeksiannoilla ja opiskelijaryhmät ratkovat yritysten tehtäviä itsenäisesti projektityökaluja hyödyntäen.

Digitaalisuuden hyödyntäminen

- Digitaalisuutta hyödynnetään oppimisen ehdoilla.
- Teknologiavalinnat tehdään opetushenkilöstön toimesta.
- Digipedagogiikan rinnalla tulee olla opetusta jossa opiskelija ja opettaja oikeasti kohtaavat. Vuorovaikutus on laajaa ja jatkuvaa.

Ammattitaitoinen opetus edellyttää ymmärrystä oppimisesta ja arvioinnista, substanssin hallintaa, taitoa ohjata sosiaalisia prosesseja, (digi)teknologian hallintaa sekä tutkimus- ja kehittämisosaamista ja -asennetta, jotka kaikki perustuvat tutkimustietoon.

Digitaalisuuden hyödyntäminen

Digiteknologian hallinta opetustyössä ei tarkoita sitä, että kun oppilas huomaa jonkin mieltä askarruttavan asian opetettavassa aiheessa, hän etsii siitä tietoa omalla teknologiahäpäkkeellä, samalla kun opettaja kertoo asiasta viimeisintä mahdollista tietoa. Digiteknologian hallinta ei tarkoita sitä, että teet muistiinpanoja viimeisintä huutoa olevalla teknologiahäpäkkeellä siten, että kaikki energia menee siihen, että ennätät juuri ja juuri muokata tekstisi viimesen päälle hienoksi ja kokoon vieruskavereilta kyselemällä, ennen kuin tunti on loppunut, samalla kun vieruskaveri on kerännyt lyijykynänsä puoli tuntia sitten penaaliin ja kuunnellut opettajan sanallisen osion opetuksesta.

Digivälineiden ja ohjelmistojen hankinta tulisi olla pedagogisesti perusteltua (valinnat opetushenkilöstölle) ja palvella pedagogisia tavoitteita ja tarpeita.

Digipedagogiikan rinnalla tulisi sallia myös sellaista opetusta, jossa opiskelija ja opettaja oikeasti kohtaavat. Verkkokeskustelujen rinnalla täytyy olla myös live-keskusteluja, joissa myös ilmeet ja eleet puhuvat.

Relevantit arvioinnin mittarit

- Säännöllinen opetuksen ja osaamisen arviointi kaikille.
- Mittareiden valinnassa kiinnitettävä huomiota vaikuttavuuden mittaamiseen.
- Yliopistojen rahoitus tulisi nojata muuhun kuin valmistuneiden määriin.
- Tutkimuksen tason mittaamisessa arviointikriteereihin tulisi lisätä yhteistyökohteiden määrä ja kv-vierailut.

Korkeakoulujen henkilöstöltä pitää vaatia enemmän taitojen ja osaamisen osalta ja heidän opetustaan pitää pystyä myös arvioimaan. Tällä hetkellä osa henkilöstöstä on erittäin aktiivista ja esim. päivittää säännöllisesti omaa osaamistaan, tekee tutkimusta yhteistyössä ulkomaisten kollegojen ja kehittää omaa alaansa, mutta liian suuri osa henkilöstöstä voi vielä tuudittautua ajatukseen, että 'muut tekevät ja minä poimin rusinat pullasta'. Onko täysin mahdoton ajatus, että korkeakoulujen opetus- ja tutkimushenkilöstöä arvioitaisiin viiden vuoden välein kuten Virossa tehdään?

Relevantit arvioinnin mittarit

Yhteiskunnallinen vaikuttavuutta syntyy vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa. Nyt monet mittarit ovat yksilötason tuloksia mittaavia, esim. valmistuneet, julkaisut jne. Nämä eivät sinällään kerro vielä vaikuttavuudesta.

Se miten korkeakoulujen suoriutumista mitataan nyt pyrkii ohjaamaan korkeakouluja siihen suuntaan, että mittarit saadaan näyttämään hyviltä. Väitän että tämä johtaa jossain määrin rimaa hipoviin suoriutuksiin, joissa opiskelija saadaan jotenkin raahattua koulutusputkesta ulos. Tämä kuormittaa opetushenkilöstöä sekä aiheuttaa epätasa-arvoa valmistuvien opiskelijoiden tutkinnon arvostuksessa.

Tämä liittyy yliopistojen valtionosuuksien maksuun. Yliopistojen suoriutumista ei pidä mitata ulos leivottujen opiskelijoiden määrällä. Parempi mittari olisi esim. opiskelijan arvosanojen kehitys vuosi vuodelta. Rimaa hipoen sisään päässeelle tai pitkään motivaatio-ongelmista kärsineelle opiskelijalle alanvaihto voi osoittautua parhaaksi valinnaksi. Tutkimustasoa ei pidä mitata pelkällä julkaisumäärällä, vaan esim. yhteistyökohteiden määrä ja kv. vierailut kannattaa lisätä arviointikriteereiksi, sillä ne kertovat alan sisäisestä arvostuksesta.

Monipuoliset oppimisympäristöt

- Oppimisympäristöt motivoivat ja kannustavat itsenäiseen ja vastuulliseen ajatteluun ja tiedonhankintaan.
- Oppilaat ja opettajat rakentavat vuorovaikuttavia oppimisympäristöjä yhdessä työelämätahojen kanssa.
- Oppimisympäristöissä testataan konkreettisesti osaamista.
- Luokkatiloista siirrytään yhteisötiloihin ja innovaatioauloihin.

Oppimisympäristöt motivoivat ja kannustavat itsenäiseen ja vastuulliseen ajatteluun ja tiedonhankintaan (verkko-opinnot, etäyhteydet jne). Oppiminen ei ole koululaitoksen seinistä riippuvaista, vaan opiskella voi missä vaan, milloin vaan.

Monipuoliset oppimisympäristöt

Korkeakoulut ja sidosryhmät tukevat opettajia ja opiskelijoita rakentamaan monimuotoisia, vuorovaikutteisia ja oppimista elävöittäviä oppimisympäristöjä yhdessä työelämätahojen kanssa

Oppimisympäristöissä testataan konkreettisesti osaamista eli jos et läpäise tiettyä vaihetta prosessissa, et pääse eteenpäin ennen kuin osaat sen. Opiskelijalle havainnollistetaan myös sitä, mitä tapahtuu, jos tekee prosessissa tietyn ratkaisun.

Oppilaitokset tarjoavat opiskelijoille "vapaan lähdekoodin" ympäristöjä yritysysteistyön ja yrittäjyyden kehittämiseksi. Luokkatiloista on luovuttu ja puhutaan yhteisötiloista ja innovaatioauloista. Toki perinteisempiäkin tiloja vielä löytyy. Tilat ovat turvallisia ja innostavat kehittämään uudenlaisia toimintamalleja. Korkeakoulut ovat kuin innovaatio(huvi)puistoja, joista versoo avoimia ja osaavia ammattilaisia.

Opiskelijälähtöisyys

- Kaikkien taidot kartoitetaan ennen opintojen alkamista ja tehdään henkilökohtainen OPS.
- Opintopolut vastaavat joustavasti opiskelijan tarpeisiin.
- Tutkintoja uudistetaan joustavampaan suuntaan ja opiskelijoiden omat projektit hyväksiluetaan tutkintoon.
- Opiskelijoiden osaamiskartoitusta varten luodaan sähköinen alusta.
- Korkeakouluopettajille annetaan lisäkoulutusta työelämäntuntemuksesta ja ohjaustaidoista sekä aitojen hopsien tekemisestä.

Opinnot sujuvat osaamisperustaisen OPSin mukaan. Kaikkien taidot kartoitetaan kunnolla ennen opintojen alkamista ja kaikille tehdään henkilökohtainen OPS. Opintopolut ovat joustavia ja vastaavat opiskelijan, ei yhteiskunnan, tarpeisiin.

Opiskelijälähtöisyys

Tutkintoja uudistettaessa niistä on tehtävä entistä joustavampia. Opiskelijan omat projektit, relevantit verkkokurssit ym. tulisi voida lukea tutkintoon.

Opiskelijoiden aloitettua opinnot heidän kaikki tiedot ja taidot tulee kartoittaa toteutuksen hopsaajan toimista. Luodaan sähköinen alusta opiskelijoiden osaamiskartoitusta varten esim. kehityskeskustelualusta, joka vuosittain uusitaan ja toistetaan kaikille opiskelijoille.

Korkeakouluopettajat tarvitsevat lisäkoulutusta työelämäntuntemuksesta ja ohjaustaidoista. Opettajien tulee tuntea osaaminen niin hyvin, että opiskelijoiden aitojen hopsien tekeminen onnistuu.

Rahoitus ja resurssit

- Yliopistojen rahoitusmalli ohjaa tällä hetkellä ottamaan sisään liikaa opiskelijoita ja valmistumaan mahdollisimman nopeasti.
- Ammatillisessa toisen asteen koulutuksessa koetaan uudistusten leikanneen lähiopetusta liikaa - myös korkeakouluissa tulee taata riittävä laadukas lähiopetuksen määrä.
- Rahoitusten leikkauksissa tulee katsoa todellisia tuloksia ei paikkakuntien sijaintia tai yksiköiden kokoa.

Hallituksen tekemät virhesäästöt on korjattava ja oppimisen ja ohjaamisen resurssit palautettava. Sama koskee toisen asteen ammatillista koulutusta. Rahaa tarvitaan opetushenkilöstön palkkoihin jotta ohjaus on mahdollista ja opiskelijoiden osaaminen kehittyisi.

Rahoitus ja resurssit

Ilman vertailukelpoista opettaja-oppilas suhdelukua yliopistoissa on turha unelmoida vertailujen kärkisijoista. Tällä hetkellä rahoitusmalli ohjaa yliopistoja ottamaan sisään niin paljon opiskelijoita kuin mahdollista (ja saada heidät valmistumaan niin nopeasti kuin mahdollista). Miksi?

Jo nyt työelämässä voi nähdä muutoksen huonompaan suuntaa. Ammatillisessa toisen asteen koulutuksessa on liian paljon jätetty opiskelijoiden itsenäisen oppimisen varaan. Työelämän harjoittelujaksoille tulevien opiskelijoiden taidot ovat heikommat kuin aikaisemmin. Kun ammatillisessa koulutuksessa on lähiovetuspäiviä vähennetty (...) Esimerkiksi hotoalalla syvällisen oppimisen pohjalla on monimuotoinen ja syvälinen keskustelu opiskelijaryhmässä ammattitaitoisen opettajan johdolla, mutta onko tähän enää mahdollisuutta...

Jos koulutuspaikkojen määrää vähennetään olisi järkevämpää ohjata näin säästyvät varat jäljelle jääviin koulutuksiin lisäresurssina, jolla saadaan koulutuksen tasoa nostettua. Leikkauksissa pitäisi katsoa enemmän todellisia tuloksia eikä esim. paikkakuntien sijaintia tai yksiköiden kokoa. Iso ja lähellä Helsinkiä ei aina ole paras valinta vaan se voi olla vaikka pieni ja innovatiivinen keskellä maaseutua kaukana pääkaupungista.

Joustavat koulutusväylät

- Koulutusalojen rajat määritellään vapaiksi.
- Yliopistojen monimuotokoulutusta ja etäopiskeluvaihtoehtoja lisätään.
- Tutkintojen suorittamisen sijaan tulisi tarkastella yhteiskunnan muutoksien mukana täydentyvien osaamiskokonaisuuksien suorittamista.
- Pääsykokeiden ja kiintiöiden valintaperiaatteita joustavammaksi alan vaihtamisen helpottamiseksi.
- Ammattikorkeakouluille ammatillinen tohtorintutkintoväylä sekä selkeät profiilit.

Kaiken koulutuksen tarkoitus on tuottaa ensisijaisesti uusia työntekijöitä eri sektorien tarpeisiin. Kun tähän tarpeeseen pystytään vastaamaan joustavasti ja muuntuvasti, koulutusala riippumatta, päästään eteenpäin. Koulutusalojen rajojen on oltava vapaampia, nuori ei tiedä koulutukseen tullessaan "miksi isona haluaa" ja joustavat opintopolut on löydettävä että ammattiin valmistutaan ajoissa. Toisaalta, yhä useampi haluaa opiskella työn ohessa esimerkiksi maisterin tutkinnon, joten tähän on panostettava - yliopistojen pitää olla mukana ajassa tarjoten etäopiskeluvaihtoehtoja tai monimuotokoulutusta. Aikuisille luentopakot tai läsnäolovelvoitteet eivät ole enää tätä aikaa...

Joustavat koulutusväylät

Työelämän tarpeet muuttuvat koko ajan ja nyt ei pystytä kaikilta osin edes ennakoimaan, millaista osaamista tarvitaan vuonna 2030. Pitäisi olla joustavat mahdollisuudet luoda jo ensimmäisten korkeakouluopintojen aikana uudenlaisia osaamiskombinaatioita sisältäviä kokonaisuuksia ja helppo mahdollisuus täydentää / laajentaa osaamista työuran edetessä. Korkeakoulujen rahoitusjärjestelmä ei voisi tällöin perustua tutkintoihin tai tietyn opintopistemäärän keräämiseen lukuvuoden aikana. Niiden sijaan voisi olla esim. suoritettuihin opintopisteisiin perustuva malli. Oleellista ei olisi, onko pisteet suoritettu osana tutkintoa vai jollain muulla tavalla. Tulevaisuudessa ei ehkä edes ole tutkintoja, vaan on erilaisia jatkuvasti täydentyviä osaamiskokonaisuuksia. Kukin korkeakoulu voisi keskittyä oman profiilinsa mukaisten osaamiskokonaisuuksien tuottamiseen ja saisi vapauden kehittää yhdessä työelämän kanssa uudenlaisia sisältöjä.

Jos on jo kerran päässyt pääsykokeen läpi, alan vaihtaminen tai JOO-opintoihin käsiksi pääsemisestä pitäisi tehdä helpompaa, ettei kaikkea tarvitsisi aloittaa alusta ns. ensimmäisestä vuodesta, jos päättyy väärälle alalle. Varsinkin ekakertalaiskiintiöt huonontavat jo kerran opiskelupaikan saaneiden mahdollisuutta vaihtaa alaa. Samankaltaisilla aloilla ammatin vaihtamisesta (lähinnä pääsuuntauksen muuttaminen) pitäisi olla helpompaa, myös eri amk:iien/yliopistojen välillä. Tai jonkinlaista joustavuutta kurssien valinnassa pitäisi olla, että saa kehittää ammattitoivetta haluamaansa suuntaan. Ehkä pääsykokeiden tilalle voisi tulla jonkinlainen toinen valintaperiaate, varsinkin jos on kerran jo samankaltaisen kokeen läpäissyt. Tai sitten voisi olla vuoden mittainen "kokeile eri alojen kurseja ja löydä ammattisi" tms.

Ammatillinen tohtorin tutkintoväylä ammattikorkeakouluille, yliopistoille selkeä perustutkimus ja siihen liittyvät jatko-opintoväylät. AMKit profiloitumaan selkeästi työelämän ja suomalaisen kilpailukyvyyn jatkuvan parantamisen tutkimus-, kehittämis- ja innovointityöhön, yhteiskehittelyn malleilla.

Onnistunut opiskelijavalinta

- Pääsykokeista siirrytään pääsytesteihin, verkossa toteutettavaan opintojaksoihin, valintaleireihin tms.
- Opiskelijavalintamenettelyissä otetaan monipuolisemmin huomioon työelämän tarpeet kullakin alalla.
- Valintakokeet muokataan testaamaan soveltuvuutta koulutusalueelle.
- Korkeakoulutuksessa tohtorin tutkintoon valitaan kansainvälisellä kilpailulla parhaimmat hakijat.

Ylioppilaskirjoitukset on korvattu uudella pääsytestijärjestelmällä. Ylioppilaskirjoituksista vapautuneet resurssit käytetään eri aloihin tutustumiseen, opinto-ohjaukseen ja pääsytesteihin valmistautumiseen. Pääsytestit voivat olla esimerkiksi verkossa toteutettavia opintojaksoja tai valintaleirejä.

Onnistunut opiskelijavalinta

Opiskelijavalintamenettelyjä pitäisi monipuolistaa ja ottaa huomioon työelämän tarpeet kullakin alalla. Moni pääsykoe vaatii vain lukemista ja ulkoa opettelua eikä ota huomioon ihmisten muita ominaisuuksia ja alalla tarvittavia taitoja. Esimerkiksi psykologian, lääketieteen tai kauppatieteen pääsykokeissa ei oteta huomioon hakijan sosiaalisia taitoja, jotka ovat myös hyvin tärkeitä kyseisillä aloilla. Koen, että mm. koulupsykologin ensisijaisiin taitoihin kuuluu empaattisuus ja lapsiläheisyys ennen tilastomatematiikan taitoja. (...)

Korkeakoulutus ei voi olla eikä sen tarvitse olla kaikkien saatavilla. Opiskelijavalintojen maisteri- ja erityisesti tohtorivaiheeseen tulee olla kansainvälisiä ja kilpailulla valitaan parhaat, eikä vain jo kandidatuksen kautta sisään päässeet.

Opiskelijavalinnat tulisi entistä useammalla alalla perustua pääsykokeisiin, entistä pidemmälle vietyihin joissa varmistutaan soveltuvuus koulutuslalle. Vain harvoin lukion päästötodistus kertoo motivaatiosta tai soveltuvuudesta jollekin alalle. Suoraan lukiosta vain kandidatkintoon, sen jälkeen pääosa töihin, ja vain parhaat suoraan maisterintutkintoon. Työelämäkokemuksen jälkeen mahdollisuudet kuitenkin jatkaa helpommin myös maisteriksi. Ja tohtoriksi.

Kansainvälinen houkuttelevuus

- Koulutus- ja korkeakouluinstituutiot suuntautuvat avoimesti yhteiskuntaan ja sulautuvat maan rajojen ulkopuolella oleviin organisaatioihin.
- Korkeakoulujen opetus muutetaan englanninkieliseksi.
- Opetushenkilöstöä koulutetaan monikulttuurisuudesta.
- Korkeakoulujen KV-palveluja johdetaan keskitetysti.
- Korkeakoulutuksessa siirrytään monialaisuuteen ja tieteiden välisiä yhteistyöprojekteja tuodaan mukaan perustutkinto-opintoihin.

Suomi on houkutteleva maa ja avoin yhteiskunta, jonka korkeakoulu- ja tutkimusjärjestelmä tarjoaa erilaisia vaihtoehtoja. Ilmapiiri on kannustava ja osaamista arvostava. Opiskelijoiden on helppo hakeutua opintoihin. Opiskelun ja työnteon raja-aidat ovat matalat, jolloin ne yhdistyvät uudella tavalla. Tämä tarkoittaa myös korkeakoulu- ja tutkimusinstituutioiden suuntautumista avoimesti yhteiskuntaan, ja jopa sulautumista muihin organisaatioihin, myös maan rajojen ulkopuolelle.

Kansainvälinen houkuttelevuus

*Korkeakoulujen opetus
vääjäämättä pitää muuttaa
englanninkieliseksi.
Valitettavasti. Alempi opetus
voitaisiin antaa Suomeksi,
mutta Master taso on
tehtävä englanniksi. Kunnon
stipendijärjestelmät ja
yritys yhteistyö mukaan ko.
asiaan*

*Tarvitaan lisää opetushenkilöstön
koulutusta ja keskustelua
monikulttuurisuudesta,
maahanmuutosta, rasismista
korkeakouluissa, kansainvälistymisen
positiivisista ja negatiivisista
vaikutuksista työelämään ym.
Haasteena on se, että tällä hetkellä
kyseisistä asioista ei vastaa mikään
taho korkeakouluissa, joissa esim.
kv-toimisto/kv-palvelutkin on usein
hajautettu eri toimintoihin.
Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus
ei ole vielä arkipäivää, josta ei
tarvitsisi käsitellä ja kouluttaa
opiskelijoita ja opettajia -
päinvastoin tällä hetkellä ja
varmasti vuonna 2030 keskustelua ja
koulutusta tarvittaisiin enemmän
kuin vuosiin.*

*Tulevaisuuden työpaikat
ovat väistämättä
monialaisia, emme voi
tänään tietää mitä aloja
10 vuoden päästä on
syntynyt, joten on
mahdotonta kouluttaa
suurta osaa osaajista
tietylle alalle. Erilaisten ja
eritaustaisten ihmisten
kanssa on tärkeää pystyä
tekemään yhteistyötä.
Enemmän tieteiden välisiä
yhteistyöprojekteja jo
perustutkinto-opintojen
aikana.*

Profiloituminen

- Opetusministeriö kannustaa korkeakouluja keskinäiseen yhteistyöhön ja profilointia edistävään strategiseen kehittämiseen.
- Korkeakoulujärjestelmä on profiloitu työelämän tarpeiden pohjalta tiedeperusteiseen ja käytännönläheiseen opetukseen sekä tutkimukseen.
- Roolijako yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä selkeytetään
- Muodostetaan ilmiökohtaiset veturikorkeakoulut jotka toimivat verkostosolmuina.

Suomessa on vain yksi korkeakoulujärjestelmä, joka on profiloitunut työelämän tarpeiden pohjalta tiedeperustaiseen (research) ja käytäntölähtöiseen (professional) opetukseen ja tutkimukseen. Korkeakoulujen opetus- ja tutkimushenkilöstön osaaminen on korkeatasoista kansainvälisestikin vertailtuna ja korkeakouluissa panostetaan vahvasti osaamiseen kehittämiseen.

Profiloituminen

Selkeämpi roolijako yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä. Ylempi amk-tutkinto pois, mutta ammattikorkeakouluista tulee voida hyvin jatkaa yliopistoon. Tutkimuksessa vertailu tiedealoittain globaalisti, ei jäädä ns. Impivaaraan ja JUFOon. Koulutuksessa tulee keskittyä mittauksessa työllistymiseen ja työpaikkojen vastaavuuteen suhteessa koulutukseen.

Korkeakoulujen tulee oleellisesti lisätä yhteistyötä ja samalla hakea profiloitumalla omat vahvuusalueet, joilla lisätään kokonaisuuden kansainvälistä kilpailukykyä. Opetusministeriön tulee aiempaa pontevammin kannustaa korkeakouluja keskinäiseen yhteistyöhön ja profiloitua edistävään strategiseen kehittämiseen. Fuusiot eivät edistä tämän tavoitteen saavuttamista ellei samalla mennä syvemmälle myös sisällöllisessä profiloinnissa.

Ilmiökohtaisesti (esim. biotalous tai ehkä tätä hiukan hienojakoisempi jaottelu) haetaan veturikorkeakoulut, jotka toimivat verkostosomuina, ja joihin muiden korkeakoulujen samaan ilmiöön (vrt. ekosysteemien osaamisalat) fokuoituneet toimijat (yksiköt, osastot) verkottuvat. Ne muodostavat yhdessä valtakunnallisen vahvan verkoston, jossa on avoin vuorovaikutus, työjako ja yhteisesti laadittu strategia. Kullakin korkeakoululla on siis tehtävänä toimia useisiin eri ilmiöihin liittyvillä fokusalueilla osana valtakunnallisia ja kansainvälisiä verkostoja ja toisaalta toimia alueensa kehittäjänä näillä aloilla. Verkoston kautta korkeakoulu saa näille alueensa kannalta tärkeille toimialoille viimeisen tiedon ja osaamisen alueen, sen elinkeinojen ja yritystoiminnan kehittämiseksi.

Koulutuksen ja tutkimuksen teemat : pääteemojen jaottelu dialogin ja työpajojen pohjalta

Koulutuksen ja tutkimuksen pääteemojen jaottelu

- Korkeakoulurakenne
- Tutkimuksen vahvistaminen
- Korkeakoulujärjestelmän rahoituspohja
- Korkeakoulutuksen tarjonta
- Työelämä ja elinikäinen oppiminen
- Tutkintokoulutuksen järjestäminen
- Lisääntyneet vapausasteet korkeakoulujärjestelmässä
- Opetus- ja tutkimushenkilöstön rooli. Akateeminen yhteisö ja sen johtaminen.
- Korkeakoulutuskulttuuri. Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet.
- Kansainvälisyys

Korkeakoulurakenne

- Kommentteja **duaalimallin** puolesta ja vastaan, mutta vaikka malli murentuisikin, tarvitaan edelleen ammatillisesti ja tieteellisesti suuntautuneita korkeakoulututkintoja (**osaamisen diversiteetti**)
- **Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyöllä** mahdollistetaan opiskelijoiden joustavat opintopolut, **yrittäjäyhteistyöllä** kehitetään yhteiskunnallista vaikuttavuutta, innovaatiotoimintaa, työelämäläheisyyttä ja koulutusvientiä sekä tuetaan yrittäjyyttä
- Korkeakoulut välittävät **yhteiskunnallisina vaikuttajina** tutkimustietoa yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon avoimen tieteen periaatteita noudattaen
- Korkeakoulun **rooli aluekehittäjänä** on tuottaa osaavia työntekijöitä alueen työvoimatarpeeseen, hyödyntää alueen vahvuuksia, koota alueellisia osaamisverkostoja sekä vahvistaa alueen kilpailukykyä

(Huippu)tutkimuksen vahvistaminen

- Tutkimusrahoitusta riittävän pitkäjänteisesti tutkijanuran eri vaiheissa oleville henkilöille
- Kattava innovaatiojärjestelmän rahoitus, jolla rohkaistaan ketteriin kokeiluihin. Innovaatio-osaamista kehitetään korkeakoulujen ja yritysten yhteistyöllä → vuorovaikutteiset ja monitoimijaiset innovaatioekosysteemit.
- Tutkimusaiheet kumpuavat yritysten tarpeista ja tulokset siirtyvät käytäntöön **yritysyhteistyön** kautta
- Vahvimpiin osaamisalueisiin pohjautuva korkeakoulujen **profiloituminen**, jota myös rahoitusjärjestelmä tukee. Selkeästi profiloituneet korkeakoulut tekevät yhteistyötä täydentäen toistensa vahvuusalueita.
- Mittarit **tutkimuksen vaikuttavuuden ja laadun mittaamiseksi**

Korkeakoulujärjestelmän rahoituspohja

- Maksuttomalla koulutuksella turvataan tasa-arvoinen koulutus
- Lukukausimaksut jakavat mielipiteet. Varsinkin useampaa tutkintoa suorittavilta ja ulkomailta tulevilta perittyinä ne voisivat tuoda oman lisänsä yliopistojen rahoitukseen. Suomeen tulevat opiskelijat ovat myös valmiita maksamaan opinnoistaan. Lukukausimaksujen vastustajat puolestaan pelkäävät maksujen vähentävän Suomen houkuttelevuutta kv-opiskelijoiden keskuudessa.

Korkeakoulutuksen tarjonta

- Korkeakoulutettujen osuus ei saa ainakaan laskea tulevaisuudessa Suomessa
- Korkeakoulutuksen tarjonnan alueellisesta ja sosioekonomisesta **tasa-arvosta** pidettävä kiinni
- Virtuaalinen koulutustarjonta paikkaa **alueellisen saavutettavuuden** puutteita ja lisää näin kouluttautumisen tasa-arvoisuutta

Työelämä ja elinikäinen oppiminen

- Työelämän tarpeet vaikuttavat tiiviisti koulutusten sisältöihin. Tavoitteena on kouluttaa monenlaisia osaajia nimenomaan työelämän tarpeisiin. Työelämävalmiudet korostuvat.
- Maksuttomalla koulutuksella turvataan tasa-arvoinen koulutus
- Korkeakoulut tuottavat nykyistä enemmän mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen virtuaalisuutta hyödyntäen. Osaamisen päivittäminen on mahdollista uran varrella, mutta täydennyskoulutusta tarjotaan niin, että myös työelämän ulkopuolella olevan on mahdollista helposti hakeutua koulutukseen. Rahoitusjärjestelmä tukee tätä mahdollisuuksien mukaan.
- Koulutusjärjestelyt mahdollistavat joustavasti elinikäisen osaamisen täydentämisen ja syventämisen työelämän ja yksilön tarpeiden mukaisesti, korkeakoulujen seinistä riippumatta
- Tutkinnon yksilölähtöisyys: joustavat organisaatorajojen yli kulkevat opintopolut osaamisen tunnistamisen pohjalta

Tutkintokoulutuksen järjestäminen ja sisällöt

- Tutkinnon yksilölähtöisyys: joustavat organisaatorajojen yli kulkevat opintopolut osaamisen tunnistamisen pohjalta
- Opiskelijalle luodaan mahdollisuus kerätä omaa osaamista edistäviä opintoja kansainvälisen korkeakouluverkoston tarjonnasta
- **Digitaalisuutta** tulee hyödyntää koulutuksen apuvälineenä perustellusti. Täysin virtuaaliseen korkeakouluun suhtaudutaan epäillen.
- Verkostot, sidosryhmät ja yhteistyökumppanit tuovat **tulevaisuuden osaamistarpeet** esiin ja varmistavat näin **ajantasaisen ja laadukkaan koulutuksen**. Opettajalla edelleen vastuu koulutuksen laadusta.
- **Osaamisen diversiteettiä** tärkeää ylläpitää tulevaisuudessakin, akateemisuus ja ammatillinen osaaminen tukevat toisiaan
- Korkeakoulut toimivat suomalaisen **sivistyksen** kivijalkana jatkossakin

Lisääntyneet vapausasteet korkeakoulujärjestelmässä, koulutusvienti, yksilölähtöiset opintopolut

- Oppimista tapahtuu koko ajan eri ympäristöissä ja välineissä
 - Korkeakoulut voivat luoda kansansivistyksellistä ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta avoimilla oppimateriaaleilla ja oppimisympäristöillä
 - Omatoimiopiskelun kautta saavutetun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen yhä oleellisempaa

Opetus- ja tutkimushenkilöstön roolit, akateeminen yhteisö ja sen johtaminen

- Pedagoginen osaaminen on ammattitaitoisen opetuksen olennainen elementti: pedagoginen ymmärrys erilaisten teknologioiden ja oppimisympäristöjen hyödyntämisestä opiskelijalähtöisesti
- Koulutussisällöt muokkautuvat, tieto kulkee ja hyvät käytännöt muokkautuvat yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa
- Korkeakoulujen rekrytointipolitiikka perustuu aitoon ja avoimeen kilpailuun, minkä seurauksena yliopistoihin palkataan huipputaiteilijoita. Tämä myös omalta osaltaan nostaa opetuksen ja tutkimuksen arvostusta.
- Osaava johtajuus korkeakouluissa on ei-hierarkkista osaamisen, ihmisten ja verkostojen johtamista

Korkeakoulutuskulttuuri - Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

- Opiskelijaa ei tule holhota liikaa vaan kannustaa omatoimisuuteen ja itseohjautuvuuteen
- **Opiskelijoiden hyvinvointia** edistetään mahdollistamalla vaikuttaminen omiin opintoihinsa (sisällöt ja suorittamistavat), riittävällä toimeentulolla sekä laadukkailla ja saavutettavilla terveys- ja hyvinvointipalveluilla

Kansainvälisyys

- Avoimilla rekrytointiprosesseilla saadaan kansainvälisiä osaajia Suomeen
- Korkeakoulujen kansainvälinen yhteistyö mahdollistaa tutkinnon suorittamisen kansainvälisen korkeakouluverkoston tarjonnasta - tässä digitaalisuudella on merkittävästi edistävä rooli
- Suomen **vetovoima ja houkuttelevuus** paranee, kun edistetään kansainvälisten opiskelijoiden ja asiantuntijoiden yhteiskunnallista integroitumista ja jäämistä Suomeen opintojen / työkeikan jälkeen

Vision tavoitetiloja/ elementtejä dialogin pohjalta

Uusintava voima

- *Koulutus ja tutkimus on myös itseisarvo, pitää osata kysyä hyviä kysymyksiä, pohtia maailman menoa ja ihmisen osaa. Korkeakoulutuksella mahdollistetaan paitsi se että tehdään järkeviä asioita järkevästi, myös kyvykkyyks ottaa jatkuvasti muuttuvaa maailmaa jäsenetysti haltuun.*
- *the capability to rapidly rebuild infrastructure from scratch is something that seems to be part of the Finnish spirit. The process of learning how to start from scratch and use less energy, materials, time, and space to achieve the same outcome or an even higher value outcome is a core competence of Finland that can be turned into a platform for export to other parts of the world. From crushing rocks and extracting materials, to plasma recycling, the input for a "Maker Movement" and "Circular Economy" exemplar is something that Finland could lead in for the future.*
- *Suomalainen korkeakoulu innostaa kaikkia toimijoita niin opiskelijoita, henkilökuntaa kuin sen sidosryhmiä. Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämiseen haluavat osallistua tasavertaisena myös työelämän edustajat.*

Edelläkävijä

- *Suomi edelläkävijämaa rohkeissa toimintamalleissaan kouluttautumisen, työssäkäymisen sekä perhe-elämän saumattomassa yhdistymisessä.*
- *Suomalaiset huipulla yhteiskunnallisessa vaikuttavuudessa*
- *År 2030 förebygger Finland psykisk ohälsa bättre än någon annan. I Finland förebygger vi klimatproblem med en starkt växande grön ekonomi. Elbilar, väl utbyggd kollektivtrafik och solkraft är vardag och export.*
- *Suomalainen näkee kokonaisuuksia ja ymmärtää yksittäisen osan merkityksen ja sen vaikutukset. 2030 kaikki liiketoiminta on palveluliiketoimintaa. 2030 tuotteiden ympärillä olevat ekosysteemit ovat vahvoja ja verkko on vahva ekosysteemien välillä. Me olemme siis osaamisen osalta vahvoilla. Palvelumuotoilu ja algoritmit on meidän juttu. Me olemme hyviä näissä kun kyse on isoista kokonaisuuksista. Osaamme lukea x,y ja z -avaruuksia suvereenisti. Olemme oppineet tekemään poikkitieteellisesti asioita ja hyödyntää kaikessa tekemisessämme skenaarioita. Meillä jokainen osaa ratkoa matemaattisia yhtälöitä - se on tärkeää, jotta osaamme mitata ja kehittää systemaattisesti.*

Rajojen rikkoja

- *Yliopisto toimii bottom-up : Crowdsourcing ym houkuttelee diversää tutkija-, opettaja- ja erityisesti opiskelijajoukkoa kanavoimaan lahjakkuuttaan yliopistoissa. Tavoitteiden sijaan puhutaan lähtökohdista.*
- *Oppilaitokset tarjoavat opiskelijoille "vapaan lähdekoodin" ympäristöjä yritysyhteistyön ja yrittäjyyden kehittämiseksi. Luokkatiloista on luovuttu ja puhutaan yhteisötiloista ja innovaatioauloista. Toki perinteisempiäkin tiloja vielä löytyy. Tilat ovat turvallisia ja innostavat kehittämään uudenlaisia toimintamalleja. Korkeakoulut ovat kuin innovaatio(huvi)puistoja, joista versoo avoimia ja osaavia ammattilaisia.*
- *Ratkaisuja koulutuksen ja työn perässä muuttamisen lisäämiseksi! Ei hallintofuusioita, vaan sisällöllistä profiloitumista ja opetuksen kansallista tuottamista yhteistyössä, jotta opiskelija voi osallistua opetukseen organisaatorajoista riippumatta mistä vain. Irrotetaan koulutusvastuun ja opetuksen fyysisen järjestämisen logiikka, eli opiskelija voisi osallistua kampuksen yhteisölliseen arkeen ja opetukseen myös sellaisilla aloilla joilla siinä ko. oppilaitoksessa ei ole juuri sen varsinaisen alan koulutusvastuuta. Hän voisi saada opetuksen tai ainakin osan siitä digitaalisesti, mutta yhteisöllisen kokemuksen myös kasvokkain.*

LIITTEET :

- Nelikentän lukuohje
- Fountain Park ja verkkoaiivoriihi

Nelikentän lukuohje

Muita tärkeämmät asiat

Tärkeys (arvioiden keskiarvo)

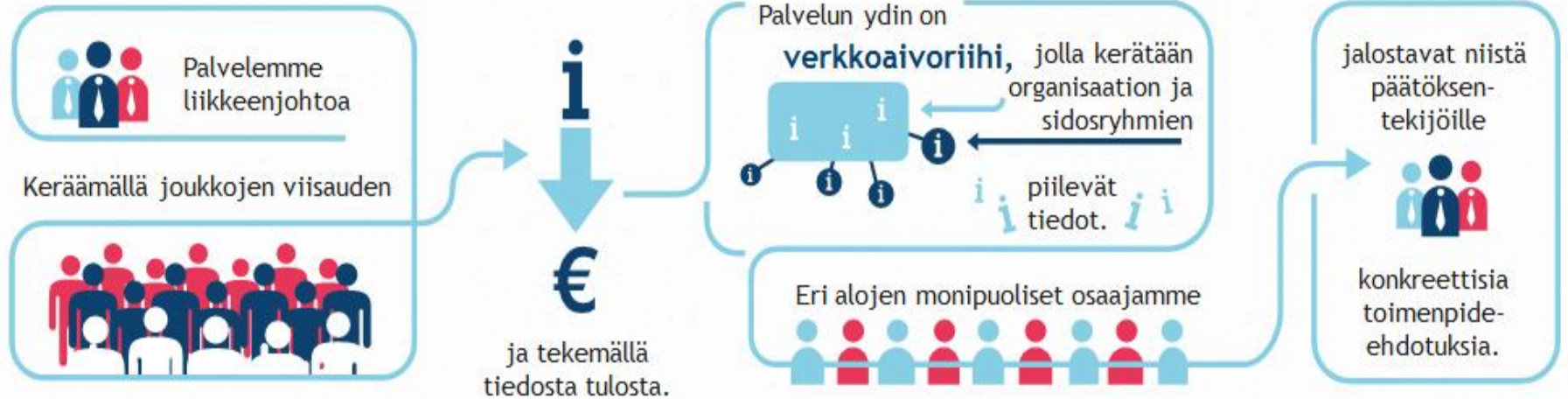
<p>Vahvat signaalit, yhteinen näkemys Tulisi ehdottomasti ottaa huomioon suunnittelussa.</p>	<p>Potentiaaliset asiat Voidaanko näistä löytää uusia lähestymistapoja?</p>
<p>Vähiten tärkeät asiat Osallistujat yhtä mieltä asioiden vähäisestä tärkeydestä.</p>	<p>Heikot signaalit Uusia ideoita ja visionäärisiä ajatuksia. Kuinka otetaan huomioon suunnittelussa?</p>

Suuri hajonta

Mitä suurempi pallo, sitä enemmän aiheesta on puhuttu. Pystyakseli kuvaa teemojen koettua tärkeyttä ja vaak-akseli erimielisyyttä niiden tärkeydestä.

Ero näkemyksissä (tärkeysarvioiden keskihajonta)

Fountain Park

Olemme toteuttaneet **15** vuoden aikana yli **2000** projektia, joihin on osallistunut yli **4 miljoonaa** ihmistä.

Palvelemme

JOHTAMISESSA

Uuden johtajan aloitus
Muutosprosessit
Arvot ja yrityskulttuuri

STRATEGIATYÖSSÄ

Ympäristön muutokset
Viestintä ja toteutus
Seuranta ja arviointi

VAIKUTTAMISESSA

Yritysvastuu
Asiakaskokemus
Yhteiskehittäminen

Verkkoaiivoriihi

Menetelmän edut:

- 1** Esin nousevat asiat, joita osallistujat itse pitävät tärkeinä.

- 2** Osallistujat pääsevät ääneen omin sanoin.
- 3** Ideoista käydään avointa keskustelua.

- 4** Samalla hoituvat osallistaminen, tiedonkeruu ja viestintä.

Mitä aivoriihi tuottaa?

Fountain Parkin asiantuntijat teemoittelevat osallistujien tuottaman ja arvioiman aineiston tekstinlouhinta-ohjelmistoa hyödyntäen.

Teemoittelu luo tulosraportin perustan:

